

15 Βιωματικές Δραστηριότητες Ευαισθητοποίησης σε θέματα Αναπηρίας

Οι δραστηριότητες έχουν επιλεγεί με σκοπό οι μαθητές:

- να προσεγγίσουν βιωματικά την αναπηρία,
- να συνειδητοποιήσουν ότι οι άνθρωποι έχουν πολλούς διαφορετικούς τρόπους να κάνουν πράγματα και να αντιλαμβάνονται τον κόσμο,
- να προβληματιστούν,
- να συζητήσουν για τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν τα άτομα με αναπηρία στην καθημερινή τους ζωή
- και να καλλιεργήσουν την ενσυναίσθηση και την ευαισθησία προς τα άτομα με αναπηρία

Οι δραστηριότητες αυτές δεν υποκαθιστούν τη γνωριμία και την αλληλεπίδραση με παιδιά και ενήλικες με αναπηρίες, όπως και τη συστηματική ενημέρωση σχετικά με την αναπηρία και τα ζητήματά της.

Όραση

1. Δραστηριότητα: Θολή όραση

Υλικά: Προβολέας, κείμενο, χαρτί, μολύβι

Προβάλλετε ένα πυκνογραμμένο έγγραφο Word, έχοντας θέσει τον προβολέα εκτός εστίασης, ώστε η προβολή να είναι θολή και οι λέξεις να μην είναι εύκολα αναγνώσιμες. Ζητήστε από τους μαθητές να αντιγράψουν συγκεκριμένες πληροφορίες από το προβαλλόμενο κείμενο και κάνετε ερωτήσεις κατανόησης.

Εναλλακτικά, μπορεί να γίνει αντίστοιχη δραστηριότητα με ένα παλιό ζευγάρι γυαλιών οράσεως και βαζελίνη. Βάζουμε αρκετή ποσότητα βαζελίνης, ώστε να δημιουργηθεί «θάμπωμα» στα γυαλιά. Στη συνέχεια, δίνουμε τα γυαλιά στους μαθητές, οι οποίοι καλούνται να τα φορέσουν και να διαβάσουν λέξεις ή φράσεις που θα γραφτούν στον πίνακα.

Συζητήστε με τους μαθητές για τα συναισθήματα που ένιωσαν στην προσπάθειά τους να αντιγράψουν το κείμενο υπό αυτές τις συνθήκες.

Βρείτε και καταγράψτε τρόπους για να βοηθηθεί ένας μαθητής με προβλήματα όρασης στην τάξη.

Όραση

2. Δραστηριότητα: Άτομο με τύφλωση και οδηγός

Υλικά: Χοντρό μαντίλι ή μάσκα ύπνου, καρέκλες, φυσικά εμπόδια

Οι μαθητές χωρίζονται σε ζευγάρια. Ένας αναλαμβάνει το ρόλο του τυφλού ατόμου και ένας το ρόλο του οδηγού. Έχετε διαμορφώσει ήδη το χώρο, χρησιμοποιώντας φυσικά εμπόδια.

Ο οδηγός βοηθάει τον τυφλό μαθητή να μπει και να κινηθεί μέσα στο χώρο, χωρίς να προσκρούσει στα εμπόδια, περιγράφοντας το χώρο και προσφέροντας το βραχίονά του για φυσική καθοδήγηση. Πριν ξεκινήσει η δραστηριότητα, έχουμε ενημερώσει τα ζευγάρια για την προφορική και φυσική καθοδήγηση που προσφέρει ο οδηγός στο τυφλό άτομο και αν χρειαστεί λειτουργούμε ως μοντέλο για τη δραστηριότητα μαζί με έναν εθελοντή. Αλλάξτε τα φυσικά εμπόδια κατά την εναλλαγή των ζευγαριών.

Συζητήστε για τα συναισθήματα και τις δυσκολίες που βίωσαν τόσο το τυφλό άτομο όσο και ο οδηγός. Συζητήστε τυχόν λάθη που έγιναν από τους οδηγούς μαθητές.

Όραση

3. Δραστηριότητα: Πώς γράφεται το όνομά μου σε Braille;

Υλικά: Αλφάβητο Braille με εξάστιγμα

Εκτυπώστε το φύλλο με το αλφάβητο Braille που βρίσκεται στην επόμενη σελίδα. Ζητήστε από τους μαθητές να γράψουν το μικρό τους όνομα σε Braille.

Επισκεφθείτε την ιστοσελίδα του Φάρου Τυφλών της Ελλάδος: <https://fte.org.gr> και ενημερωθείτε για το έργο του και για το Μουσείο Αφής.

Όραση

4. Δραστηριότητα: Τι είναι;

Υλικά: αντικείμενα από διαφορετικά υλικά (τόσα όσα είναι οι μαθητές), μαντίλι / μάσκα ύπνου, μεγάλο κουτί

Τοποθετούμε τα αντικείμενα στο κουτί. Το κλείνουμε και δημιουργούμε ένα άνοιγμα, ώστε κάθε μαθητής να μπορεί, βάζοντας το χέρι του μέσα στο κουτί να πάρει ένα αντικείμενο. Κάθε μαθητής με τη σειρά, φορά το μαντίλι και καλείται να πάρει ένα αντικείμενο από το κουτί. Ψηλαφώντας το αντικείμενο και περιγράφοντάς το φωναχτά, προσπαθεί να καταλάβει τι είναι.

Συζητήστε για τα συναισθήματα και τις δυσκολίες που βίωσαν οι μαθητές προσπαθώντας να αντιληφθούν τι είδους αντικείμενο βρίσκεται στα χέρια τους.

ΦΑΡΟΣ ΤΥΦΛΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΦΗΣ

ΣΩΜΑΤΕΙΟ ΕΙΔΙΚΩΣ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΜΕΝΟ
ΕΠΙΧΟΡΗΓΟΥΜΕΝΟ ΚΑΙ ΕΠΟΙΠΤΕΥΟΜΕΝΟ ΑΠΟ ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

1 → ● ● ← 4
2 → ● ● ← 5
3 → ● ● ← 6

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΑΛΦΑΒΗΤΟ BRAILLE

A	B	Γ	Δ	E	Z	H	Θ
I	K	Λ	M	N	Ξ	O	Π
P	Σ	T	Υ	Φ	X	Ψ	Ω

ΔΙΦΘΟΓΓΟΙ BRAILLE

AI	EI	OI	AΥ	EΥ	HY	YI	OY
----	----	----	----	----	----	----	----

ΑΡΙΘΜΟΙ BRAILLE

1	2	3	4	5
6	7	8	9	0

ΓΡΑΨΕ ΤΟ ΟΝΟΜΑ ΣΟΥ

●●	●●	●●	●●	●●	●●	●●	●●	●●	●●	●●	●●	●●	●●	●●	●●	●●	●●
●●	●●	●●	●●	●●	●●	●●	●●	●●	●●	●●	●●	●●	●●	●●	●●	●●	●●

Πηγή: <https://fte.org.gr> Φάρος Τυφλών της Ελλάδος

Η Κυρία Αταξία www.kiriaataxia.gr

Ακοή

5. Δραστηριότητα: Διάβασμα χειλιών

Υλικά: 2 μικρής έκτασης κείμενα

Χωρίστε τους μαθητές σε ζευγάρια. Ένας από το κάθε ζευγάρι παίρνει ένα χαρτί με κείμενο της επιλογής σας. Ο μαθητής με το κείμενο διαβάζει χωρίς όμως να βγάζει ήχο. Ο άλλος μαθητής προσπαθεί να διαβάσει τα χείλη του συμμαθητή του και να καταλάβει τι λέει. Μόλις ο μαθητής ολοκληρώσει την ανάγνωση του κειμένου, ο μαθητής που διαβάζει τα χείλη λέει παράλληλα (ή γράφει) τι ήταν αυτό που κατάλαβε κατά την χειλεανάγνωση. Στη συνέχεια, οι ρόλοι αντιστρέφονται και δίνεται το δεύτερο κείμενο στον μαθητή που έκανε χειλεανάγνωση.

Συζητήστε τα συναισθήματα και τις δυσκολίες που βίωσαν οι μαθητές δηλ. πόσο πετυχημένα έγινε η χειλεανάγνωση, τι βοήθησε να γίνει πιο εύκολη η χειλεανάγνωση, γίνονται όλες οι λέξεις εύκολα κατανοητές, μπορούμε να διαβάσουμε τα χείλη, αν δεν φαίνεται το στόμα και το πρόσωπο του ατόμου κ.ά.

Βρείτε και καταγράψτε τρόπους για να βοηθηθεί ένας μαθητής με κώφωση ή με βαρηκοΐα κατά τη διάρκεια της χειλεανάγνωσης.

Ακοή

6. Δραστηριότητα: Δεν μπορώ να ακούσω

Υλικά: Ωτοασπίδες για κάθε μαθητή, ραδιόφωνο, τηλεόραση ή οτιδήποτε μπορεί κάνει "λευκό θόρυβο", κείμενο για ανάγνωση

Δείξτε στους μαθητές πώς να βάλουν τις ωτοασπίδες. Ενεργοποιήστε τις συσκευές, ώστε να παράγουν «λευκό θόρυβο» πχ. η τηλεόραση σε σταθμό χωρίς λήψη ή το ραδιόφωνο σε σταθμό χωρίς σήμα. Αυξήστε την ένταση, τόσο, ώστε να αποσπά την προσοχή. Διαβάστε ένα κείμενο με διαφορετικούς τρόπους (γρήγορα, με απαλή φωνή, μουρμουρίζοντας, μονότονα, με παύσεις). Κλείστε τις συσκευές και κάντε στους μαθητές ερωτήσεις σχετικά με το περιεχόμενο του κειμένου που διαβάσατε. Ήταν εύκολο να παρακολουθήσουν και να αντιληφθούν όλες τις πληροφορίες;

Συζητήστε τα συναισθήματα και τις δυσκολίες που βίωσαν οι μαθητές.

Κινητικότητα

7. Δραστηριότητα: Με το ένα χέρι

Υλικά: Κορδόνια, συσκευασμένο τρόφιμο, βαζάκι, τετράδια,, πλαστικό μπουκάλι, φασόλια, κουτάλι

Ζητήστε από τους μαθητές να προσπαθήσουν να κάνουν τις παρακάτω δραστηριότητες, χρησιμοποιώντας μόνο το ένα χέρι:

- Δέσιμο κορδονιών
- Άνοιγμα συσκευασίας καραμέλας
- Άνοιγμα βάζου με βιδωτό καπάκι
- Μοίρασμα τετραδίων
- Γέμισμα μπουκαλιού με φασόλια, χρησιμοποιώντας ένα κουτάλι

Συζητήστε τα προβλήματα που αντιμετώπισαν οι μαθητές. Με ποιον τρόπο έπρεπε να προσαρμόσουν τη δραστηριότητα για να την ολοκληρώσουν;

Κινητικότητα

8. Δραστηριότητα: Σε αναπηρικό αμαξίδιο

Η δραστηριότητα αυτή περιλαμβάνει τη χρήση αναπηρικού αμαξιδίου. Ζητήστε από κάθε μαθητή να καθίσει με τη σειρά του στο αμαξίδιο και να δοκιμάσει διάφορες δραστηριότητες, όπως:

- Να κινηθεί μέσα στην τάξη
- Να μεταβεί από ένα μέρος του κτιρίου σε άλλο (εύκολης προσβασιμότητας)
- Να μεταβεί στο χώρο της τουαλέτας
- Να πάρει ένα βιβλίο από το ψηλότερο ράφι της βιβλιοθήκης
- Να παίξει ένα παιχνίδι (π.χ. κυνηγητό, μπάσκετ)

Συζητήστε πώς ένωσαν χρησιμοποιώντας το αναπηρικό αμαξίδιο. Τι δυσκολίες συνάντησαν κατά τη μετακίνησή τους και τη συμμετοχή σε δραστηριότητες;

Αισθητηριακές Δυσκολίες

9. Δραστηριότητα: Σε ενοχλεί κάτι;

Υλικά: γυαλόχαρτο, χαρτοταινία, φακές, κάλτσα

Για 5 λεπτά, οι μαθητές φορούν ένα μικρό κομμάτι χαρτοταινία (ή λεπτό γυαλόχαρτο), στο εσωτερικό πίσω μέρος της μπλούζας ή βάζουν μερικές φακές μέσα στα παπούτσια τους ή φορούν την μία κάλτσα έχοντας στραβά τοποθετημένες τις ραφές.

Συζητήστε πώς ένιωσαν οι μαθητές βιώνοντας αυτές τις ενοχλήσεις και πώς επηρεάστηκαν.

Αντίληψη-Κατανόηση

10. Δραστηριότητα: Σχεδιάσε το

Υλικά: λευκό χαρτί, μολύβι, χαρτί με σχέδιο

Χωρίστε τους μαθητές σε ζευγάρια. Βάλτε κάθε ζευγάρι να καθίσει πλάτη με πλάτη. Σε κάθε ζευγάρι δίνεται ένα χαρτί με ένα σχέδιο ή σχήμα. Ο ένας μαθητής παίρνει το χαρτί με το σχήμα και προσπαθεί να περιγράψει με αποτελεσματικότητα το σχέδιο που βλέπει, ώστε ο άλλος μαθητής να σχεδιάσει το ίδιο στο λευκό χαρτί που έχει στα χέρια του. Κατάφεραν οι μαθητές να σχεδιάσουν το αρχικό σχέδιο;

Συζητήστε τις δυσκολίες που αντιμετώπισαν οι μαθητές.

Αντίληψη-Κατανόηση

11. Δραστηριότητα: Τι νομίζεις ότι λένε;

Ζητήστε από μαθητές διαφορετικής εθνικότητας ή που μιλούν μία ασυνήθιστη γλώσσα να πουν από μία σύντομη φράση στη γλώσσα τους. Οι υπόλοιποι μαθητές πρέπει να μαντέψουν τι πιστεύουν ότι ειπώθηκε.

Συζητήστε πώς νιώθετε, όταν δεν μπορείτε να καταλάβετε τους άλλους.

Αντίληψη-Κατανόηση

12. Δραστηριότητα: Μπορείς να διαβάσεις σωστά;

Υλικά: Φυλλάδιο με χρωματιστές λέξεις

Εκτυπώστε το φυλλάδιο με τις χρωματιστές λέξεις που βρίσκεται στην επόμενη σελίδα και διπλώστε το στη μέση, με τέτοιο τρόπο, ώστε να είναι ορατή μόνο μία πλευρά κάθε φορά. Οι μαθητές πρέπει να διαβάσουν το ΧΡΩΜΑ με το οποίο είναι γραμμένη η λέξη και όχι την ίδια τη λέξη.

Στην αριστερή πλευρά του φυλλαδίου, οι λέξεις είναι σε αντιστοιχία με τα χρώματα ενώ στη δεξιά πλευρά του φυλλαδίου, οι λέξεις δεν είναι σε αντιστοιχία με τα χρώματα.

Ποια πλευρά ήταν πιο εύκολο να διαβαστεί; Καταφέρατε να διαβάσετε γρήγορα; Παρατηρήστε τις διαφορές και συζητήστε. (Ο εγκέφαλός προσπαθεί να διαβάσει τη λέξη, ωστόσο χρειάζεται να γίνει ανάγνωση με πιο αργό ρυθμό για να γίνει σωστά.)

ΚΙΤΡΙΝΟ ΜΑΥΡΟ

ΚΟΚΚΙΝΟ

ΜΠΛΕ ΠΡΑΣΙΝΟ

ΠΟΡΤΟΚΑΛΙ ΡΟΖ

ΚΑΦΕ ΑΣΠΡΟ

ΜΩΒ ΜΠΛΕ

ΠΡΑΣΙΝΟ ΓΚΡΙ

ΡΟΖ ΚΙΤΡΙΝΟ

ΚΟΚΚΙΝΟ ΜΩΒ

ΓΚΡΙ ΚΑΦΕ

ΡΟΖ ΚΟΚΚΙΝΟ ΓΚΡΙ

ΜΑΥΡΟ ΑΣΠΡΟ

ΜΠΛΕ ΜΩΒ
ΠΟΡΤΟΚΑΛΙ

ΚΑΦΕ ΚΙΤΡΙΝΟ

ΑΣΠΡΟ ΠΡΑΣΙΝΟ
ΚΙΤΡΙΝΟ ΜΑΥΡΟ

ΜΠΛΕ ΜΩΒ

ΡΟΖ ΚΟΚΚΙΝΟ

ΠΟΡΤΟΚΑΛΙ ΓΚΡΙ

ΠΡΑΣΙΝΟ ΚΑΦΕ

Αντίληψη - Ανάγνωση

13. Δραστηριότητα: Ανάποδες προτάσεις

Γράψτε μια σειρά από διαφορετικές προτάσεις από τα δεξιά προς τα αριστερά σε διαφορετικά χαρτιά. Μοιράστε τα στους μαθητές και ζητήστε τους να διαβάσουν γρήγορα. Αν κομπιάζουν ή αργούν, ζητήστε τους να κάνουν πιο γρήγορα.

Παράδειγμα:

αιδόπ ατ εμ οίελοχσ οτσ ωνίαγηπ ίωρπ εθάκ

(Κάθε πρωί πηγαίνω στο σχολείο με τα πόδια)

Ποιες ήταν οι δυσκολίες που αντιμετώπισαν οι μαθητές στην ανάγνωση της πρότασης;

Αντίληψη – Μαθηματικές δεξιότητες

14. Δραστηριότητα: Μπορείς να υπολογίσεις γρήγορα;

Δοκιμάστε να κάνετε πράξεις. Τα σύμβολα δεν έχουν τη γνωστή τους ιδιότητα.

Το + σημαίνει πολλαπλασιάζω

Το - σημαίνει διαιρώ

Το ÷ σημαίνει προσθέτω

Το x σημαίνει αφαιρώ

$$4 \times 2 =$$

$$7 + 8 =$$

$$9 \div 3 =$$

$$19 - 9 =$$

Ποιες ήταν οι δυσκολίες που αντιμετώπισαν οι μαθητές; Κατάφεραν να υπολογίσουν γρήγορα;

Επικοινωνία

15. Δραστηριότητα: Χωρίς λόγια

Υλικά: Φυλλάδιο με προτάσεις

Κάθε μαθητής παίρνει σε ένα μικρό φύλλο χαρτί, μία από τις προτάσεις που αναγράφονται παρακάτω:

Έχω στεναχωρηθεί.

Έχασα την γόμα μου.

Πονάει το χέρι μου.

Είμαι αλλεργικός στο ψάρι.

Μισώ τις αράχνες.

Έχω πονοκέφαλο.

Θέλω να πάω τουαλέτα

Θα ήθελα λίγο νερό.

Κάθε μαθητής θα πρέπει να επικοινωνήσει την πρόταση που έχει στους συμμαθητές του, χωρίς να χρησιμοποιήσει προφορικό ή γραπτό λόγο. Κάθε μαθητής έχει 5 λεπτά στη διάθεσή του. Οι υπόλοιποι μαθητές προσπαθούν να καταλάβουν τι θέλει να πει ο μαθητής.

Συζητήστε για τα συναισθήματα που νιώσατε κατά τη διάρκεια της δραστηριότητας. Με ποιον τρόπο μπορείτε να βοηθήσετε κάποιον που δεν μπορεί να μιλήσει ή να γράψει; Ρωτήστε τους μαθητές πώς βρήκαν τη δραστηριότητα. Ήταν εύκολο; Ήταν απογοητευτικό; Τι τρόπους χρησιμοποίησαν για να επικοινωνήσουν το μήνυμά τους;

Οι δραστηριότητες 1,2,5,6,7,8,10,11,12,13 και 15 αποτελούν προσαρμογή από το "Disability Awareness Activity Packet: Activities and Resources for Teaching Students About Disabilities" by Bev Adcock and Michael L. Remus, 2006 Possibilities.

Το παρόν ψηφιακό υλικό δεν μπορεί να αποτελέσει συνολικά ή εν μέρει αντικείμενο πώλησης, διαπραγμάτευσης, τροποποίησης, μετάδοσης ή/ και διανομής με οποιοδήποτε τρόπο. Το υλικό διατίθεται δωρεάν για μη εμπορική προσωπική χρήση (στην σχολική τάξη ή για χρήση στο σπίτι).

Αν θέλεις να μαθαίνεις γρήγορα όλα τα νέα της κυρίας Αταξίας,
κάνε **like** στο **Facebook** και **follow** στο **Instagram!**

Μοιράσου μία *φωτογραφία* ή ένα *βίντεο*, όπου χρησιμοποιείς το υλικό της κυρίας Αταξίας, χρησιμοποιώντας
το **#kiriaataxia** ή κάνε **tag** στο Instagram!

